

Úkoly k textu

Postupuj následovně:

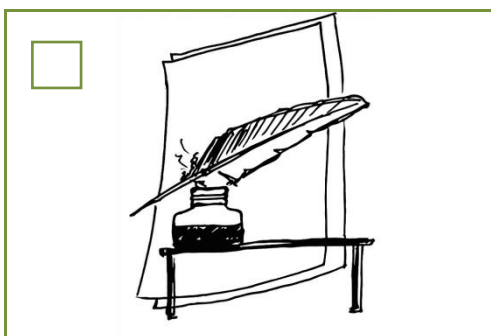
1. Přečti si textovou ukázkou poprvé.
2. Spočítej, na kolik odstavců je text rozdělen.
3. S tužkou v ruce čti článek podruhé a zkus podtrhnout ta nejdůležitější, tedy **klíčová** slova. Malá nápověda: O jakých věcech, vynálezech pojednává text?
4. Prohlédni si obrázky pod ukázkou a řekni, co na nich vidíš.
5. Vrať se k textu. Zvýrazni v něm větu nebo delší pasáž, která podle tvého názoru k obrázku „sedí“. Opět malá nápověda: Nemusíme nutně zvýraznit kus po kuse celý text, ale jen jeho **důležité části**.
6. Zvýrazněné pasáže napiš na řádky k obrázkům. Pokud se ti na volné řádky nevejdou, přemýšlej a zkus je **zkrátit**. POZOR! Vše důležité musí zůstat zachováno!
7. Něco je špatně? Určitě tušíš, že je třeba obrázky správně očíslovat, aby byl text o prvních písemných záznamech **přehledný** a **logicky** na sebe navazoval.
8. Blahopřejeme! Právě jsi vyrobil/a **výtah** z textu.

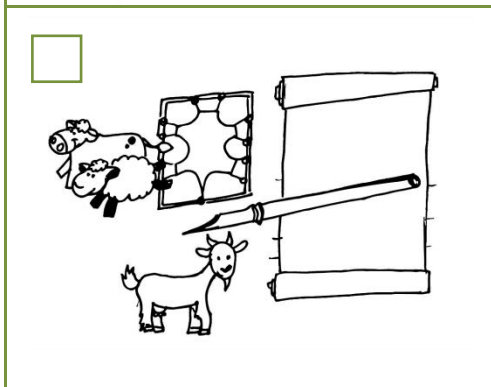
Zpočátku lidé své záznamy vrývali rydly do kamene, dřeva, kostí. Později to zkusili do tabulek z hlíny, které vypalovali v ohni. Ale desky byly těžké a mnoho se na ně nevešlo.

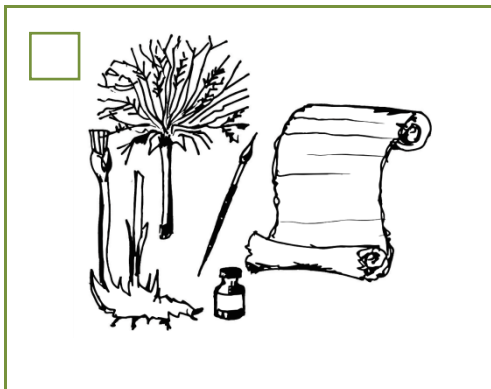
Časem přišli na to, že se dá psát na papyrus. Rostl v Egyptě. Jeho vysoký stvol rozdělili na dva kusy, vyňali z něho dřev, rozřezali ji na tenké proužky, které slepovali vlastní šťávou rostliny. Slepené pláty lisovali a zase slepovali k sobě. Psali na ně štětečkem, který namáčeli do tuše.

Všude ale papyrus neroste. V městě Pergamon v Malé Asii vymysleli něco jiného. Vyčinili kůži jehňat, telat, ovcí, koz nebo oslů tak, až z ní vznikla tenká blána. Pojmenovali ji na počest svého města pergamen. Psalo se na něj šikmo seříznutým rákosovým perem, Pergamen byl ovšem velmi drahý.

Na lacinější způsob přišli v Číně někdy kolem roku 100 našeho letopočtu. Začali vyrábět papír. V mlýnech se rozdrtila rostlinná vlákna na kaši. Tu proplachovali vodou, klížili moučným škrobem, přidávali bělidlo. Kašovinu sušili na drátěných sítěch. Snímali z nich pláty papíru, ty pak dosoušeli na hladké a teplé zdi. Psalo se seříznutým rákosem a husími, labutími nebo havraními brky. Ručně psaná kniha vznikala celé roky, a když byla hotová, byla jen jediná...

Další úkoly k textu

1. Vymysli článku vhodný název.

2. Vyhledej v textu odpovědi na následující otázky.

Kde se začal vyrábět papír? _____

Jakým nástrojem se psalo na papyrus? _____

Jak získal pergamen své jméno? _____

Je papyrus živočich, nerost či rostlina? _____

Co bylo hlavním důvodem pro započetí výroby papíru? _____

3. Označ, zda jsou následující výroky pravdivé či nepravdivé.

Papyrus se vyráběl stejným způsobem jako papír.

ANO	NE
-----	----

Hliněné desky se neosvědčily, protože se nikam nevešly.

ANO	NE
-----	----

Pergamen je vyroben z kůže zvířat.

ANO	NE
-----	----

Výroba papíru byla levnější než výroba pergamenu.

ANO	NE
-----	----

4. Vypiš ze čtvrtého odstavce textu:

- 4 měkká přídavná jména - _____

- 6 zájmen, u kterých určíš i jejich druh - _____

- přídavné jméno ve 2. stupni - _____